

बेंबळा नदी प्रकल्प, ता. बाभुळगाव जि.यवतमाळ या
प्रकल्पास पाचवी सुधारीत प्रशासकीय मान्यता मिळणे
बाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्र. सुप्रमा-२०२५/७९८/प्र.क्र.३५२/मोप्र-२

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : २० जानेवारी २०२६.

- पहावे :-** १. शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/(३५/२०१५)/जसं(आ) दिनांक ९ सप्टेंबर, २०१५.
२. शासन शुद्धिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१५/(३५/२०१५)/जसं(आस्था) दि. २२ जून, २०१६.
३. विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र क्र. ६३९९/विपाविम/कातां-
३(१)/बेंबळा पाचवा सुप्रमा/धा.क्र. (५४/२०२४)/२०२५ दि. १७ सप्टेंबर, २०२५

प्रस्तावना :-

बेंबळा नदी प्रकल्प ता. बाभुळगाव जि. यवतमाळ हा प्रकल्प विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपुर अंतर्गत यवतमाळ जिल्ह्यातील बाभुळगाव तालुक्यामधील खडकसावंगा गावाजवळील बेंबळा नदीवर बांधण्यात आलेला आहे. सदर प्रकल्प गोदावरी खोऱ्यामधील वर्धा उपखोऱ्यातील असून प्रकल्प सर्वसाधारण क्षेत्रातील आहे. याद्वारे सिंचन, पिण्यासाठी पाणी पुरवठा व मत्स्य व्यवसाय होत आहे.

बेंबळा नदी प्रकल्पाद्वारे पारंपारिक कालवा वितरण पद्धतीने, उपसा सिंचन (सूक्ष्म सिंचन) व बंद नलिका वितरण प्रणालीद्वारे यवतमाळ जिल्हातील मिळून एकूण ५२,४२३ हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण होणार आहे. यापैकी उजव्या मुख्य कालव्याद्वारे एकूण ४५,४५५ हे. व डेहणी उपसा सिंचन योजनेद्वारे एकूण ६,९६८ हे. सिंचन क्षमता निर्माण करण्याचे अंतर्भुत आहे.

बेंबळा नदी प्रकल्प हा पश्चिम विदर्भातील मोठा प्रकल्प असून केंद्र शासनाच्या प्रधान मंत्री कृषी सिंचन योजने (PMKSY) अंतर्गत AIBP व CADWM या दोन्ही घटकांमध्ये समाविष्ट आहे.

बेंबळा नदी प्रकल्पाच्या (ता. बाभुळगाव जि.यवतमाळ) रु.४७७५.०८ कोटी इतक्या किंमतीस पाचवी सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावास राज्य तांत्रिक सल्लागार समितीने दि.२३.०४.२०२५ रोजीच्या बैठकीत शिफारस केली आहे.

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/३५/२०१५/जसं (आ) दि. ०९.०९.२०१५ व समक्रमांकाचे शुद्धीपत्रक दि. २२.०६.२०१६ मधील परिच्छेद क्र. ४ अन्वये राज्य तांत्रिक सल्लागार समितीचा अहवाल विचारात घेऊन, ज्या प्रकरणी मा.मंत्रीमंडळाच्या विचारार्थ सादर करावीत असा निर्णय नियामक मंडळाने घेतल्यास अशी प्रकरणे मा. मंत्रीमंडळासमोर विचारार्थ सादर करण्याची तरतुद आहे.

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या नियामक मंडळाने दि. ०५.०८.२०२५ रोजीच्या ८७ व्या बैठकीत प्रस्तावित सुधारित प्रशासकीय मान्यता प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळासमोर विचारार्थ करण्याची शिफारस केली आहे. त्यानुषंगाने मा. मंत्रीमंडळाने दि. १७.०१.२०२६ रोजीच्या बैठकीत देण्यात आलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने खालील प्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

बेंबळा नदी प्रकल्पाच्या (जलसंपदा विभागाच्या सन २०२३-२४ व सा. बां. विभागाच्या सन २०२२-२३ च्या दरसूची वर आधारीत) रु.४७७५.०८ कोटी किंमतीच्या पाचव्या सुधारीत प्रशासकीय मान्यता प्रस्तावास खालील अटीच्या अधिन राहून मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. प्रकल्पाच्या उपशिर्षनिहाय गोषवारा परिशिष्ट “अ” प्रमाणे आहे.

१. राज्यस्तरीय तांत्रिक सल्लागार समितीच्या छाननी अहवालातील परिच्छेद क्र.२६ व २७ अंतर्गत नमूद सर्व मुद्द्यांचे अनुपालन करावे.
२. सदर प्रकल्पाच्या पाचव्या सु.प्र.मा. प्रस्तावामध्ये अंतर्भूत विविध कामांच्या किंमतीस तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्यावी.
३. प्रकल्पाची अंमलबजावणी करतांना प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC तत्वे, वित्तीय मर्यादा, विहित निविदा कार्यपद्धती यांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.
४. प्रकल्प कार्यान्वित करण्यातील काही अनियमितता निदर्शनास आल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांवर राहिल.
५. पूर्ण झालेल्या घटक कामांचे घटक निहाय समाप्ती अहवाल तयार करून सदर कामे तात्काळ सिंचन व्यवस्थापनास हस्तांतरीत करावीत.
६. सदर प्रकल्पावर लाभधारकांची पाणी वापर संस्था स्थापन करून सिंचन क्षेत्र हस्तांतरित करण्यात यावे.
७. नियोजन विभागाच्या शासन निर्णय क्र. युपायु-२०२५ / प्र.क्र.०७ / का. १४१२, दि.०९.०६.२०२५ अन्वये “राज्यातील प्रत्येक पायाभूत विकास प्रकल्पांसाठी युनिक पायाभूत सुविधा आयडी पोर्टल (Infra ID Portal) माहिती अपलोड करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
८. “पंतप्रधान गतिशक्ती पोर्टलवर” प्रकल्पाची माहिती अपलोड करण्यात यावी.
९. सुधारीत प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास किंवा झालेल्या क्षेत्रीय अनियमिततेस मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही. तांत्रिक व निविदा विषयक प्रकरणाची तपासणी त्यावेळी प्रचलित शासन निर्णयानुसार करणे आवश्यक असून याची सर्वस्वी जबाबदारी महामंडळाची राहिल.
१. या प्रकल्पाच्या कामावरील खर्च मुख्य लेखाशीर्ष ४७०१ मोठे व मध्यम प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च (८०), सर्वसाधारण (१९०), सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणूक (०२) (०५) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळास भाग भांडवली अंशदान (मोठे प्रकल्प) (४७०१ एच ८९९) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व शासनाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
२. सदर शासन निर्णय दिनांक १७.०१.२०२६ रोजी झालेल्या मा.मंत्रीमंडळाचे निर्णयाचे अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.
३. या योजनेस प्रदान करण्यात आलेल्या सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेची नोंद मोठे प्रकल्प-२ कार्यासनाच्या प्रशासकीय मान्यता नोंदवहीमध्ये सन २०२५-२६ अ.क्र. २ वर घेण्यात आली आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०२६०१२०१६४६३२५५२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रोशन हटवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

सहपत्र : परिशिष्ट :- अ

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री (जलसंपदा), (विदर्भ, तापी व कोकण खोरे विकास महामंडळ), यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) मा. विरोधीपक्षनेते, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १३) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर.
- १४) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर
- १५) महासंचालक, संकल्पचित्र, प्रशिक्षण, जलविज्ञान, संशोधन व धरण सुरक्षा, नाशिक
- १६) मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, अमरावती
- १७) आंतर वित्त सल्लागार व उप सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १८) अधिक्षक अभियंता यवतमाळ पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, यवतमाळ
- १९) जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, यवतमाळ
- २०) उप सचिव (निवसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २१) अर्थ शाखा १ व २, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २२) निवड नस्ती- मोप्र-२ .

परिशिष्ट-अ

शासन निर्णय क्र. सुप्रमा-२०२५/७९८/प्र.क्र.३५२/मोप्र-२, दिनांक २० जानेवारी, २०२६ चे सहपत्र बेंबळा नदी प्रकल्प, जि यवतमाळ पंचम सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेच्या अंदाजपत्रकातील उपशीर्ष निहाय तरतुदींचा गोषवारा

बेंबळा नदी प्रकल्प:

(किंमत रु. कोटी मध्ये)

उपशीर्ष	मंजूर चतुर्थ सुप्रमा नुसार (दरसुची २०१४-१५)	पाचवा सुप्रमा नुसार (दरसुची २०२३-२४)	वाढ/घट चतुर्थ सुप्रमा नुसार
अ- प्राथमिक	९.७३	१३.६८	३.९५
ब - जमिन , भूसंपादन , पुनर्वसन	९६४.४३	१४२०.०८	४५५.६५
सी - मुख्यकामे	१६४.१७	१७२.३६	८.१९
डी- विमोचके	३६.८४	४३.५८	६.७४
इ - प्रपात	२.२३	२.३०	०.०७
एफ- आरएचटी	११८.१५	१३७.५४	१९.३९
जी - पूल	४०.००	५९.८६	१९.८६
एच - अतिवाहक	४.५९	५.१८	०.५९
के- इमारत	२१.९४	४६.३२	२४.३८
एल - मातीकाम	१४१.०८	१७४.८२	३३.७४
एल- अस्तरीकरण	४७३.५३	५४७.५९	७४.०६
एम- वृक्षारोपण	०.५६	१.१८	०.६२
ओ- संकीर्ण	२१.५१	२३.०६	१.५५
पी - देखभाल व दुरुस्ती	१०.०४	१५.२७	५.२३
क्यु - हत्यारे व अवजारे	१.४२	१.५३	०.११
आर- दळणवळण	१.९२	१०.७८	८.८६
यु - वितरीका	५७७.८१	९१४.१७	३३६.३६
व्ही - पाट्याच्या	२३७.७५	२४५.३०	७.५५
डब्ल्यु - ड्रेनेज	३.००	३.५४	०.५४
एक्स -पर्यावरण	१.०६	१.०६	०.००
डेहणी उ.सि.यो.	४९६.०८	६२६.९७	१३०.८९
एकूण बांधकाम	३३२७.८४	४४६६.१७	११३८.३३
अनपुंगीक खर्च	१८९.९७	३०८.९१	११८.९४
एकूण प्रकल्प	३५१७.८१	४७७५.०८	१२५७.२७